

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 8P/54/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6322201135
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2022:6322201135.1

Uznesenie

Okresný súd Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti H., Y., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti otca W. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., V. O. XXX/X a matky Y. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., W. XXX, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mu budú maloleté deti odovzdané do starostlivosti, ich matka bude zaviazaná prispievať na ne výživným a dočasne bude upravený aj styk matky s maloletými deťmi, takto

rozhodol:

I. N a r i a d ť u j e sa toto neodkladné opatrenie :

- 1) Matka je p o v i n n á maloleté deti H., Y., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX odovzdať do osobnej starostlivosti ich otca.
- 2) Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletých detí na každé z nich minimálnym výživným, a to po 29,87 Eur mesačne vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám otca maloletých detí.
- 3) Matka je o p r á v n e n á stýkať sa s maloletými deťmi H., Y., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. XX.XX.XXXX každý víkend nepárneho kalendárneho týždňa a to od piatku od 17:00 hod. do nedele do 15:00 hod.; v určený čas matka maloleté deti prevezme pred bydliskom otca a po zrealizovanom styku matka maloleté deti otcovi v určený čas odovzdá.
- 4) Otec je p o v i n n ý maloleté deti na styk s matkou pripraviť a styk matke s maloletými deťmi umožniť.
- 5) Otec je p o v i n n ý v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať návrh vo veci samej - o zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti.
- 6) Ak otec v stanovenej lehote návrh vo veci samej nepodá, toto neodkladné opatrenie sa r u š í prvým dňom po uplynutí uvedenej lehoty.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu 27.05.2022 sa otec maloletých detí domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým mu maloleté deti budú odovzdané do osobnej starostlivosti, ich matka bude zaviazaná prispievať na každé z detí výživným po 30,- Eur mesačne a bude aj dočasne upravený styk matky s maloletými deťmi na každý víkend nepárneho kalendárneho týždňa a to od piatku od 17:00 hod. do nedele do 15:00 hod. Svoj návrh odôvodňuje tým, že matka zanedbáva starostlivosť o maloleté deti. Nie je schopná riadne sa o ne starať po viacerých neúspešných pokusoch o liečenie závislosti na liekoch a alkohole. Po návrate z liečebného pobytu v Centre pre liečbu drogových závislostí Banská Bystrica dňa 13.03.2022 sa rozišla s druhom B. N., bytom H. T. XXX/XX, O. a spolu s maloletými

deťmi odišla bývať k svojej matke do Jasenia. Maloleté deti sú priamo ohrozené jej konaním, ktoré má negatívne dôsledky na ich vývoj, psychický stav a výsledky v škole. On má vytvorené adekvátne podmienky pre maloleté deti, dokáže sa o ne spolu s družkou W. W. postarať a zabezpečiť im všetko potrebné.

2. Súd požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno o prešetrenie pomerov maloletých detí.

3. Dňa 02.06.2022 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno doručil súdu písomnú správu z prešetrenia pomerov v rodine maloletých detí, z ktorej súd zistil, že matka s maloletými deťmi býva v nájomnom rodinnom dome na adrese V., W. XXX spolu so svojou matkou W. G., nar. XX.XX.XXXX. Bývajú tam cca 1 mesiac. Predtým matka s maloletými deťmi bývali vo Valaskej u jej priateľa, s ktorým sa matka rozišla. Domácnosť matky pozostáva z kuchyne, 3 izieb a príslušenstva. Hygiena je na slabej úrovni. Domácnosť je zariadená starším funkčným nábytkom a elektrospotrebičmi. Maloleté deti majú spoločnú izbu. Matka maloletých detí je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie od 01.03.2021. Jej príjem predstavujú prídavky na maloleté deti 51,76 Eur a výživné zasielané otcom na maloleté deti spolu vo výške 130,- Eur mesačne.

Otec maloletých detí býva na adrese O., O. O. XXX/X v rodinnom dome, ktorý je v jeho vlastníctve. Dom je dvojpodlažný a pozostáva zo 4 izieb, 2 kuchýň a príslušenstva. Domácnosť je zariadená vkusným funkčným nábytkom a elektrospotrebičmi rôzneho druhu. Maloleté deti majú v domácnosti otca samostatnú izbu. Otec maloletých detí je zamestnaný v Železiarňach Podbrezová Informatika. Má ďalšiu výživovacia povinnosť k synovi O., nar. XX.XX.XXXX. Býva v spoločnej domácnosti s týmto synom a partnerkou W. W.. Partnerka otca maloletých detí je na rodičovskej dovolenke, zabezpečuje starostlivosť o syna O..

Maloletý F. navštevuje 4.ročník Základnej školy vo Valaskej, maloletá Y. končí 9.ročník Základnej školy vo Valaskej.

Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na základe skutočností, o ktorých mu rozprávali maloleté deti - čo prežívajú s matkou. Obe maloleté deti pred ním vyjadrovali nespokojnosť s tým ako sa ich matka správa.

4. V rozhovore s pracovníkmi Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno otec maloletých detí uviedol, že na podanom návrhu trvá. Dodal, že matka maloletých detí sa opakovane lieči zo závislosti, ale nevydrží dlho a prepadá do recidív. Naposledy bola matka maloletých detí v zlom stave pod vplyvom liekov a alkoholu týždeň pred šetrením (21.kalendárny týždeň). Podľa neho najhoršie je to, že si matka maloletých detí vôbec nepriznáva ako negatívne pôsobí na ne. Maloletý F. sa pred ním opakovane vyjadril, že pri mame sa necíti v pohode.

Matka maloletých detí uviedla, že s podaným návrhom otca na nariadenie neodkladného opatrenia nesúhlasí.

Maloletý F. uviedol, že o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia vie. Celkom s tým nesúhlasí a chce byť viac pri mame. Keď je mama pod vplyvom liekov a alkoholu cíti sa vystrašený a vždy sa spolieha, že nie je sám, ale so sestrou, ktorá je mu oporou a nenechala by ho samého. S otcom si rozumie, ale s jeho priateľkou veľmi nie, ale rešpektuje ju a ona mu neublíži ani nedáva najavo, že ho nechce. Chcel by zostať pri mame, lebo sľúbila, že sa to už nebude opakovať. V Jasení nemá žiadnych kamarátov, je stále doma. Kamarátov má vo Valaskej.

Maloletá Y. uviedla, že to čo sa doma deje ju už nebude trápiť, lebo od septembra bude na internáte. Trápi ju však to, že ak by brat F. ostal pri mame tak by to nebolo dobré, lebo on dosť zle znáša mamino správanie. Teraz sú na to dvaja a F. sa spolieha na to, že ona je tam s ním, ale potom by bol sám, prípadne so starkou, ktorá ale chodí do práce. Podľa Y. mama je opakovane pod vplyvom liekov a alkoholu. Nie je to nič príjemné byť s ňou v jednej domácnosti. U mamy sa vtedy striedajú 3 fázy správania. Jednou fázou je otupenosť, kedy celé dni prespí. Druhou fázou je agresivita, kedy mama vystrája tak, že kričí a nadáva im. Treťou fázou je sebaľútosť kedy matka plače, ľutuje sa, že má zlý život a nikto ju nemá rád, nikomu na nej nezáleží, sľubuje, že svoje zlé správanie nebude opakovať, ale dlho jej to nevydrží. Takto žijú pri mame v napätí a neistote, koľko mama vydrží abstinovať. Podľa Y. pri otcovi im je lepšie. S bratom F. má dobrý vzťah a sú si oporou. S partnerkou otca majú komplikovaný vzťah.

5. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno vo svojej písomnej správe zhodnotil situáciu maloletých detí v oblasti sociálnych a ekonomických podmienok uviedol, že je u nich identifikovaná istá miera ohrozenia. U obidvoch rodičov majú vytvorené podmienky pre pokojný spánok, odpočinok, hru, stravovanie a prípravu do školy, pričom pri matke sú tieto podmienky na primeranej úrovni, pri otcovi

na veľmi dobrej úrovni. V oblasti vývinových potrieb neboli zistené žiadne nedostatky, nakoľko obidve maloleté deti si plnia povinnú školskú dochádzku pravidelne. Obidvaja rodičia prejavujú záujem o vzdelávacie výsledky maloletých detí a so školou spolupracujú. V oblasti zdravia neboli zistené žiadne ohrozenia. Atmosféra v rodine je však mierne napätá, maloletý F. vyjadruje svoj názor ostar v starostlivosti matky, ale zároveň má aj obavy z jej správania. V tomto prípade úrad pochybuje, nakoľko ide o vlastné vyjadrenie maloletého, alebo ide o jeho vyjadrenie ovplyvnené matkou a jej prístupom k nemu. V oblasti komunikácie a vzťahov úrad zistil istú mieru ohrozenia, ktorá vyplýva z toho, že maloleté deti nemajú vytvorený pozitívny vzťah s partnerkou otca. Navzájom sa však rešpektujú. Partnerke otca záleží na tom, aby boli maloleté deti v poriadku a so starostlivosťou o maloleté deti je ochotná ich otcovi pomáhať. Vzťahy medzi súrodencami možno hodnotiť ako veľmi dobré. Obidve maloleté deti majú vytvorenú pozitívnu väzbu k obidvom rodičom. V oblasti starostlivosti matky o maloleté deti úrad identifikoval strednú mieru ohrozenia. Matka nevytvára maloletým deťom bezpečné a stabilné prostredie, vystavuje svojim správaním maloleté deti neistote a negatívnym vplyvom na ich všestranný vývin. Svojou závislosťou zanedbáva starostlivosť o maloleté deti a nenapĺňa maloletým deťom základné potreby bezpečia a istoty.

6. V písomnej správe Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uvádza, že po komplexnom zhodnotení situácie v rodine na základe sociálneho zisťovania a rozhovorov s rodičmi a maloletými deťmi bola zhodnotená situácia a bola určená stredná miera ohrozenia. Matka maloletých detí sa javí ako nezodpovedná a svojim správaním vyplývajúcim zo závislosti na liekoch a alkohole vystavuje maloleté deti ohrozeniu ich fyzického aj psychického zdravia. Na základe toho úrad má za to, že zmena výchovného prostredia je v záujme maloletých detí. Vzhľadom na uvedené zistené skutočnosti je potrebné maloletým deťom zabezpečiť neodkladne bezpečné a stabilné prostredie, v ktorom nebudú vystavené negatívnym vplyvom na ich všestranný vývin. Navrhuje preto, aby súd vydal neodkladné opatrenie, ktorým budú maloleté deti odovzdané do starostlivosti otca.

7. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

9. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 360 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len "CMP"), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

12. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

13. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

16. Podľa § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

17. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

18. Podľa § 330 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prekážku rozhodnutej veci.

19. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

20. Podľa Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti možno od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

21. Podľa Základných zásad Čl. 5 písm. a) až c) Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len "Zákon o rodine"), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňujú najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie, stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa.

22. Podľa Článku ods. 1 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať a zabezpečiť práva stanovené týmto Dohovorom každému dieťaťu, ktoré je pod ich jurisdikciou bez akejkoľvek diskriminácie podľa rasy, farby pokožky, pohlavia, jazyka, náboženstva, politického alebo iného zmýšľania, národnostného, etnického, alebo sociálneho pôvodu, majetku, telesnej, alebo duševnej nespôsobilosti, rodu a iného postavenia dieťaťa, alebo jeho rodičov, alebo zákonných zástupcov.

23. Podľa Článku 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

24. Podľa Článku 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov, či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

25. Podľa Článku 9 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Takéto určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie, alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi, alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

26. Podľa Článku 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

27. Podľa Článku 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, zabezpečujú dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni.

28. Podľa Článku 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka, a to buď priamo, alebo prostredníctvom zástupcu alebo príslušného orgánu, pričom spôsob vypočutia musí byť v súlade s procedurálnymi pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

29. Slovenská republika je zmluvnou stranou Dohovoru o právach dieťaťa, tento Dohovor je vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.

30. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa vyplýva, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, obmedzí sa len na osvedčenie základných skutočností potrebných pre záver, z ktorého možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Záujem maloletého dieťaťa však musí byť pri rozhodovaní vždy dominantný.

31. Z opatrovníckeho spisu maloletých detí súd zistil, že pochádzajú z manželstva rodičov, ktoré bolo rozsudkom Okresného súdu Brezno č.k. 8P/122/2017-242 zo dňa 09.01.2018, právoplatným 22.01.2018 rozvedené, na čas po rozvedení súd schválil dohodu rodičov o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že obidve deti boli zverené do osobnej starostlivosti otca, ich matka sa zaviazala prispievať na každé z detí výživným v minimálnej výške a bol upravený aj styk matky s maloletými deťmi.

Okresný súd Brezno rozsudkom č.k. 1P/38/2019-89 zo dňa 04.09.2019, právoplatným 13.09.2019 schválil dohodu rodičov, ktorým bol predchádzajúci rozsudok zmenený tak, že obidve maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej Y. 70,- Eur mesačne a na výživu maloletého F. 60,- Eur mesačne, pričom bol upravený aj jeho styk s maloletými deťmi.

32. Na základe šetrenia vykonaného v rodine maloletých detí Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno v starostlivosti matky o maloleté deti identifikoval strednú mieru ohrozenia. Matka nevytvára maloletým deťom bezpečné a stabilné prostredie, vystavuje ich svojim správaním neistote a negatívnym vplyvom na ich všestranný vývoj. Svojou závislosťou na liekoch a alkohole zanedbáva starostlivosť o maloleté deti, ohrozuje ich fyzické a psychické zdravie.

33. Z doteraz zistených skutočností vyplýva, že otec maloletých detí podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia dôvodne, nakoľko je nevyhnutne potrebné zabezpečiť riadnu starostlivosť o obidve maloleté deti. Maloletý F. na jednej strane pracovníkom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno uviedol, že chce zostať pri mame, nakoľko verí jej sľubom, že jej správanie sa už nebude opakovať, avšak na druhej strane povedal, že keď je mama pod vplyvom liekov a alkoholu cíti sa vystrašený a vtedy sa spolieha na prítomnosť svojej sestry Y., ktorá mu je oporou. Matka maloletých detí býva opakovane pod vplyvom liekov a alkoholu, striedajú sa u nej 3 fázy správania od otupenosti cez agresivitu až k sebaľúti. Matka maloletým deťom sľubuje, že sa jej správanie nebude opakovať, ale dlho jej to nevydrží. Takto maloleté deti žijú pri mame v napätí a v neistote koľko mama vydrží abstinovať.

34. Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že je potrebné neodkladne zmeniť výchovné prostredie maloletých detí a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matku zaviazal maloleté deti odovzdať do osobnej starostlivosti otca.

35. Zároveň súd zaviazal matku maloletých detí prispievať na každé z detí výživným v minimálnej výške k rukám otca maloletých detí.

36. Aby nedošlo k pretrhnutiu vzťahu medzi matkou a maloletými deťmi, súd dočasne upravil aj styk matky s maloletými deťmi.

37. Súd uložil otcovi maloletých detí povinnosť podať návrh vo veci samej - o zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti v lehote 30 dní od doručenia tohto uznesenia. Ak otec v tejto lehote návrh na súd vo veci samej nepodá, prvým dňom po uplynutí tejto lehoty sa ruší toto neodkladné opatrenie.

38. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

39. Toto neodkladné opatrenie je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Okresný súd Brezno, a to v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Uznesenie je vykonateľné len čo bolo vyhotovené. Na výkon neodkladného opatrenia je miestne príslušný súd, ktorý neodkladné opatrenie nariadil; ak neodkladné opatrenie nariadil odvolací súd je miestne príslušný súd prvej inštancie. Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, súd môže povinnému uložiť pokutu do 1 000,-Eur, zastaviť výplatu rodičovského príspevku povinnému a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa povinnému alebo odňať maloletého tomu u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdať ho domu komu bolo maloleté dieťa podľa rozhodnutia zverené, a to aj bez návrhu (§ 367 ods. 3, § 376 ods. 3, § 383 ods. 1, § 386 ods. 1 CMP).